

Ленин жұмы

КН(С)П СОЛТУСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ
ЖӘНЕ ҚН(С)П ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№ 247 (8707)

1945 жылғы 16 Декабрь

Жексенбі

Шығуына 27-жыл
Жеке саны 23-ші

Көктемгі егіске әзірлікті кең өрістетейік

Облысымыздың алдыңғы қатарлы колхоздары мен совхоздары үстемдігі жылы ауыл шаруашылық жұмыстарын ойдағыдай аяқтады. Көптеген колхоздар мен совхоздар мемлекет алдындағы бірінші парыз—астық дайындау жоспарын мерзімінен бұрын, толық орындап, Ұлы Октябрь Социалистік революциясының 28 жылдығын және туған Қазақ Республикасының 25 жылдығын зор табыстармен мерекеледі. Бірсыра колхоздарымыз бен совхоздарымыз мемлекет алдындағы бірінші парызды толық өтеумен ғана тынған жоқ. Сонымен бірге, мемлекетке жоспардан тыс жүздеген пұт астық тапсырып, бейбітшілік даму дәуірінде еліміздің әлауатын барған сайын нығайта беру ісіне зор үлес қосты.

Партиямыз бен үкметіміз бейбітшілік жылдарында да, Ұлы Отан соғысы жылдарында да колхоздар мен совхоздарда егіс көлемін молайту мәселесіне ерекше назар аударып келді. Ал қазір Ұлы Отан соғысы біздің толық жеңісімізбен аяқталып, елімізде бейбітшілікпен даму дәуірі басталғандықтан, совет халқы соғыстан түскен жарақатты тезірек жазуға жанпай жұмылып отырғандықтан, колхоздар мен совхоздарда егіс көлемін ұлғайтып, одан түсетін өнімнің молаяу шараларын жүзеге асырудың әлсізсіз зор маңызы болып отыр. Өйткені қазіргі жағдайда астық үшін күрес—еліміздің әлауатын нығайту үшін күреске айналды.

Еліміздің әлауатын барған сайын нығайта беру ісінде астықтың маңызы міне осындай. Сондықтан да біздің колхоздарымыз бен совхоздарымыз көлесі жылы

Облысымыздың бірсыра колхоздары мен совхоздары күзгі ауыл шаруашылық жұмыстарын өрте аяқтап, көктемгі егіске әзірлікті бірден-ақ қолға алды. Егіске әзірлікті тыңғылықты ұйымдастыруға өздерінің бар күш-мүмкіншіліктерін жұмылдырды. Мәселен, газетіміздің бүгінгі санында жарияланып отырған Мамлют ауданындағы «Память Кирова» колхозын (председателі Жуков жолдас) алатын болсақ, бұл колхозда көктемгі егіске деп 1075 центнер тұқым қоры құйылды. Колхоздың темір ұсталары мен ағаш шеберлері көктемгі егіске ауыл шаруашылық машиналары мен құрал-саймандарын жәрмеу жұмысына білек сыбана кірісті. Темір ұстасы Ширягин жолдас қазірдің өзінде 18 тырманы және 6 соқаны толық тартыпқа келтірді.

Осы сияқты, Чкалов атындағы колхозда (Ленин ауданы) көктемгі егіске әзірлік жұмысы қызу өріс алуға. Мұнда 36 тырма, 7 соқа және 24 өгіз қамыты тағы басқа құрал-саймандар егіске толық әзірленді. Мұндай мысалдары Совет, Петропавл және Приешім аудандарына да көптеп келтіруге болады.

Алайда, көктемгі егіске әзірлік жұмыстарының барысы барлық жерде осындай қарқынды болмай отыр. Жұмыстағы негізгі кемшілік егіске трактор паркін және тұқым қорын әзірлеуде болып отыр. Кейбір колхоздар мен совхоздарда және машина-трактор станцияларында трактор паркін және ауыл шаруашылығының құрал-саймандарын жөндеу, тұқым дайындау, оны тазарту, кыста істелуге тиісті агротехникалық шаралар жасау

ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы жөніндегі учаскелік сайлау комиссияларына кандидаттар ұсыну

Мамонтов жолдас директор болып істейтін заводтың жұмысшылары мен инженер-техник қызметшілерінің көп адам қатысқан жыйылысы ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы жөніндегі учаскелік сайлау комиссиясына кандидаттар ұсыну мәселесіне арналды.

Бірінші болып сөзді директордың кадр жөніндегі көмекшісі Приведенный жолдас алды. Ол кадр бөлімінің меңгерушісі Отан соғысына қатысқан Александр Васильевич Мартышин жолдасын кандидатурасын ұсынды.

Бұдан соң заводтың әскери өкілі Михайлов жолдас сөз сөйледі.

—Мен учаскелік сайлау комиссиясының мүшелігіне директордың орынбасары Григорий Иванович Дмитриев жолдасын сайлауды ұсынамын. Мен Дмитриев жолдасы 1935 жылдан бері білемін. Ол өзіне тапсырылған істі адал ниетпен және уақытында орындайтын. Іскер коммунист. Фирм соғысына қатысып, ол өзінің жауынгерлік еңбегі үшін «Хұрмет белгісі» орденімен наградалған. Дмитриев жолдасы учаскелік сайлау комиссиясына кандидат болуға лайықты адам деп санаймын.

Жыйылыста сөйлегендер Приведенный және Михайлов жолдасардың ұсынысын бірауыздан мақұлдады. Олар № 6 учаскелік сайлау комиссиясының составына

ССРО ЖОҒАРҒЫ СОВЕТІНІҢ САЙЛАУЫНА ҮЛГІЛІ ӘЗІРЛЕНЕЙІК

Облыс жастары сайлау алдында

Социалистік Отанымыздың халықтарымен бірге, облысымыздың жастары да ССРО Одағы Жоғарғы Советінің сайлауына әзірлік жұмыстарына белсене қатысуда. Комсомол мүшелері мен жастар мемлекеттік маңызы зор бұл жұмыста іс үлгісін көрсетіп жүр. Облыстың, қалалық және аудандық комсомол комитеттері мен комсомол ұйымдары өздерінің барлық жұмыстарын осы игілікті істің мүддесіне бағындыра жүргізуде.

Сталиндік алтын саң—ССРО Одағы Конституциясының нұрына бөленген бахытты жастар бүкіл совет халықтарымен бірге еңбек етуге, тынығуға, оқып білім алуға, сайлауға, сайлануға праволы. Совет жастары өздерінің бұл правосын мақтап етеді. Сондықтан да олар ең жоғарғы өкмет орнына Отанымыздың таңдаулы ұлдары мен қыздарының сайлауын қамтамсыз ету ісіне белсене қатысуда.

Облысымызда 2 мыңдай комсомол мүшесі сайлау учаскелерінде үгітші және үгітшілер топтарының басшысы болып қызмет істейді. Бұлардың бәрі де партия комсомол ұйымдарының жыйылыстарында бекітілді. Көпшілігінің жоғары және орта дәрежелі білімдері бар, тәжірибесі мол, қолынан іс келетін жастар.

Ленин ауданының үгітшілері сайлаушыларға сайлау алдындағы социалистік жарысты кең өрістетіп, сайлау күніне ауыл шаруашылығында зор табыстарға жетуге келудің маңызын ұғындыруда.

Облыстың байланыс бөлімінің жанындағы комсомол ұйымынан 8 комсомол мүшесі үгітші болып істейді. Олардың әрқайсысы сайлау өрежесі, ССРО Одағы Конституциясы туралы сайлаушылар арасында 5-6 рет әңгіме өткізді. Комсомол ұйымының секретарі Павлова жолдас сайлау учаскесінің орталығын ұрап және суреттер мен безендіру үшін бірнеше комсомол мүшесін бөліп, оларға тапсырмалар берді. Олар бұл тапсырманы мінсіз орындады.

Сайлауға әзірлік жұмысын ойдағыдай жүргізіп отырғандардың бірі—Совет ауданындағы «Баянды» колхозының бастауыш комсомол ұйымы. Мұнда 18 комсомол мүшесі үгіт жұмысында жүр. Олар әрбір 10 үйге бөлінген. Кейбір үгітшілер үйірмелерге қатыса алмайтын қарттардың, ұлы Отан соғысында жаралы болған мүгедектердің үйлеріне барып, олармен әңгіме өткізеді. Осы аудандағы «Совет» колхозында 14 комсомол мүшесі үгітшілік міндетті орындаумен қатар, колхоз өндірісіне де белсене қатысуда.

Облыс жастары сайлаушылардың тізімін алуға көп еңбек сіңірді. Бұл іске 2 мың комсомол мүшесі қатысты. Комсомол мүшелерінен таңдаулы адамдар округтік сайлау комиссиясының составына ұсынылды. Бұлардың ішінде Мамлют ауданындағы «Бірінші май» колхозының аяқты звено бастығы Мария Воробьева, Мологов атындағы заводтың комсомол-жастар бригадасының бригадирі Аня Попова, Приешім

КӨКТЕМГІ ЕГІСКЕ Ә Егіске әзірлік алуда

Жуков жолдас председателітейтін «Память Кирова» ауылдық артели Мамлют ауданыдағы колхоздардың бірінен Жуков жолдас бұл колхозды жыл ішінде колхозды табыста бастауда.

Быйыл колхоз егіншілері өңделасында бітік егін өсіріп, жерінде, ысырапсыз жыйнап мемлекетке 3200 центнер арылып, бірінші парыз мұлт. Әсіресе Мария Воронина жол каруындағы мол өнімшілер мүшелері бітік егін өсіріп, осыз жыйнауда үздік табысқа. Звено әрбір гектар егіннен 11 үнім алды. Звено мүшелерінің істеріне қосымша ақыға 11 цент есептеліп отыр.

Колхоз мүшелері 1946 жы мен мол өнім алу үшін, көк әзірлікке білек сыбана кірісті. центнер тұқым құйып, оны алап қойды.

Сонымен бірге, колхозда ашылық құрал-саймандары мен рын жөндеу ісі де қызу өріс колхоздың темір ұстасы Ширя қазірдің өзінде 18 тырманы, және үш бір тілді соқаны са жөндеп, дала бригадасына тап. —Егіннен мол өнім алудың төмде қалаңады,—дейді колх телі Степан Алексеевич Жу —Сондықтан да біз көктемг лық жағынан толық әзірлікпен

Ленин

ИЧ(Б)П СОЛТУСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ
ЖӘНЕ ҚН(Б)П ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№ 247 (8707)

1945 жылғы 16 Денабрь

Жексенбі

Шығуына 27-жыл
Жеке саны 23 тыйым

Көктемгі егіске әзірлікті кең өрістетейік

Облысымыздың алдыңғы қатарлы колхоздары мен совхоздары үстіміздегі жылғы ауыл шаруашылық жұмыстарын ойдағыдай аяқтады. Көптеген колхоздар мен совхоздар мемлекет алдындағы бірінші парыз—астық дайындау жоспарын мерзімінен бұрын, толық орындап, Ұлы Октябрь Социалистік революциясының 28 жылдығын және туған Қазақ Республикасының 25 жылдығын зор табыстармен мерекеледі. Бірсыра колхоздарымыз бен совхоздарымыз мемлекет алдындағы бірінші парызды толық өтеумен ғана тығған жоқ. Сонымен бірге, мемлекетке жөнелдірілген астық тапсырмасын, бейбітшілік даму дәуірінде еліміздің әл-ауқатын барған сайын нығайта беру ісіне зор үлес қосты.

Партиямыз бен үкметіміз бейбітшілік жылдарында да, Ұлы Отан соғысы жылдарында да колхоздар мен совхоздарда егіс көлемін молайту мәселесіне ерекше назар аударып келді. Ал қазір Ұлы Отан соғысы біздің толық жеңісімізбен аяқталып, елімізде бейбітшілікпен даму дәуірі басталғандықтан, совет халқы соғыстан түскен жарақатты тезірек жазуға жаппай жұмылып отырғандықтан, колхоздар мен совхоздарда егіс көлемін ұлғайтып, одан түсетін өнімнің молаяу шараларын жүзеге асырудың өлшеусіз зор маңызы болып отыр. Өйткені қазіргі жағдайда астық үшін күрес—еліміздің әл-ауқатын нығайту үшін күреске айналды.

Еліміздің әл-ауқатын барған сайын нығайта беру ісінде астықтың маңызы міне осындай. Сондықтан да біздің колхоздарымыз бен совхоздарымыз келесі жылы

Облысымыздың бірсыра колхоздары мен совхоздары күзгі ауыл шаруашылық жұмыстарын өрте аяқтап, көктемгі егіске әзірлікті бірден-ақ қолға алды. Егіске әзірлікті тыңғылықты ұйымдастыруға өздерінің бар күш-мүмкіншіліктерін жұмылдырды. Мәселен, газетіміздің бүгінгі санында жарияланып отырған Мамлют ауданындағы «Память Кирова» колхозын (председателі Жуков жолдас) алатын болсақ, бұл колхозда көктемгі егіске деп 1075 центнер тұқым қоры құйылды. Колхоздың темір ұсталары мен ағаш шеберлері көктемгі егіске ауыл шаруашылық машиналары мен құрал-саймандарын жәрмеу жұмысына білек сыбана кірісті. Темір ұстасы Шырыгин жолдас қазірдің өзінде 18 тырманы және 6 соқаны толық тартып келтірді.

Осы сияқты, Чкалов атындағы колхозда (Ленин ауданы) көктемгі егіске әзірлік жұмысы қызу өріс алуға. Мұнда 36 тырма, 7 соқа және 24 өгіз қамытты тағы басқа құрал-саймандар егіске толық әзірленді. Мұндай мысалдары Совет, Петропавл және Приешім аудандарында да көптеп келтіруге болады.

Алайда, көктемгі егіске әзірлік жұмыстарының барысы барлық жерде осындай қарқынды болмай отыр. Жұмыстағы негізгі кемшілік егіске трактор паркін және тұқым қорын әзірлеуде болып отыр. Кейбір колхоздар мен совхоздарда және машина-трактор станцияларында трактор паркін және ауыл шаруашылығының құрал-саймандарын жөндеу, тұқым дайындау, оны тазарту, қыста істелуге тиісті агротехникалық шаралар елікті пашар

ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы жөніндегі учаскелік сайлау комиссияларына кандидаттар ұсыну

Мамонтов жолдас директор болып істейтін заводтың жұмысшылары мен инженер-техник қызметшілерінің көп адам қатысқан жыйылысы ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы жөніндегі учаскелік сайлау комиссиясына кандидаттар ұсыну мәселесіне арналды.

Бірінші болып сөзді директорың кадр жөніндегі көмекшісі Приведенный жолдас алды. Ол кадр бөлімінің меңгерушісі Отан соғысына қатысқан Александр Васильевич Мартышин жолдасын кандидатурасын ұсынды.

Бұдан соң заводтың әскери өкілі Михайлов жолдас сөз сөйледі.

—Мен учаскелік сайлау комиссиясының мүшелігіне директорың орынбасары Григорий Иванович Дмитриев жолдасын сайлауға ұсынамын. Мен Дмитриев жолдасы 1935 жылдан бері білемін. Ол өзіне тапсырылған істі адал ниетпен және уақытында орындайтын. Іскер коммунист. Фирм соғысына қатысып, ол өзінің жауынгерлік еңбегі үшін «Хұрмет белгісі» орденімен наградалған. Дмитриев жолдасы учаскелік сайлау комиссиясына кандидат болуға лайықты адам деп санаймын.

Жыйылыста сөйлегендер Приведенный және Михайлов жолдасардың ұсынысын бірауыздан мақұлдады. Олар № 6 учаскелік сайлау комиссиясының составына

ССРО ЖОҒАРҒЫ СОВЕТІНІҢ САЙЛАУЫНА ҮЛГІЛІ ӘЗІРЛЕНЕЙІК

Облыс жастары сайлау алдында

Социалистік Отанымыздың халықтары мен бірге, облысымыздың жастары да ССР Одағы Жоғарғы Советінің сайлауына әзірлік жұмыстарына белсене қатысуда. Комсомол мүшелері мен жастар мемлекеттік маңызы зор бұл жұмыста іс үлгісін көрсетіп жүр. Облыстық, қалалық және аудандық комсомол комитеттері мен комсомол ұйымдары өздерінің барлық жұмыстарын осы игілікті істің мүддесіне бағындыра жүргізуде.

Сталиндік алтын саң—ССР Одағы Конституциясының нұрына бөленген бахытты жастар бүкіл совет халықтарымен бірге еңбек етуге, тынығуға, оқып білім алуға, сайлауға, сайлануға праволы. Совет жастары өздерінің бұл правосын мақтап етеді. Сондықтан да олар ең жоғарғы өкмет орнына Отанымыздың таңдаулы ұлдары мен қыздарының сайлауын қамтамсыз ету ісіне белсене қатысуда.

Облысымызда 2 мыңдай комсомол мүшесі сайлау учаскелерінде үгітші және үгітшілер топтарының басшысы болып қызмет істейді. Бұлардың бәрі де партия, комсомол ұйымдарының жыйылыстарында бекітілді. Көпшілігінің жоғары және орта дәрежелі білімдері бар, тәжірибесі мол, қолынан іс келетін жастар.

Ленин ауданының үгітшілері сайлаушыларға сайлау алдындағы социалистік жарысты кең өрістетіп, сайлау күніне ауыл шаруашылығында зор табыстарға жетумен көздің маңызын ұғындыруда.

Облыстық байланыс бөлімінің жанындағы комсомол ұйымынан 8 комсомол мүшесі үгітші болып істейді. Олардың әрқайсысы сайлау өржесі, ССР Одағы Конституциясы туралы сайлаушылар арасында 5-6 рет әңгіме өткізді. Комсомол ұйымының секретарі Павлова жолдас сайлау учаскесінің орталығын ұрап және суреттер мен безендіру үшін бірнеше комсомол мүшесін бөліп, оларға тапсырмалар берді. Олар бұл тапсырманы мінсіз орындады.

Сайлауға әзірлік жұмысын ойлағыдай жүргізіп отырғандардың бірі—Совет ауданындағы «Баиянды» колхозының бастауыш—комсомол ұйымы. Мұнда 18 комсомол мүшесі үгіт жұмысында жүр. Олар әрбір 10 үйге бөлінген. Кейбір үгітшілер үйірмелерге қатыса алмайтын қарттардың, ұлы Отан соғысында жаралы болған мүгедектердің үйлеріне барып, олармен әңгіме өткізеді. Осы аудандағы «Совет» колхозында 14 комсомол мүшесі үгітшілік міндетті орындаумен қатар, колхоз өндірісіне де белсене қатысуда.

Облыс жастары сайлаушылардың тізімін алуға көп еңбек сіңірді. Бұл іске 2 мың комсомол мүшесі қатысты. Комсомол мүшелерінен таңдаулы адамдар округтік сайлау комиссиясының составына ұсынылды. Бұлардың ішінде Мамлют ауданындағы «Бірінші май» колхозының атакты звено бастығы Мария Воробьева, Мологов атындағы заводтың комсомол-жастар бригадасының бригадирі Аня Пономарева, Приешім

КӨКТЕМГІ ЕГІСКЕ Ә Егіске әзірлік алуда

Жуков жолдас председателиейтін «Память Кирова» ауылдық артелі Мамлют ауданы колхоздарының бірінен Жуков жолдас бұл колхозды жыл ішінде колхозды табыста бастауда.

Быйыл колхоз егіншілері өңделасында бітік егін өсіріп, жерінде, ысырапсыз жыйпад мемлекетке 3200 центнер арылып, бірінші парыз мұлі Әсресе Мария Воронина жол каруындағы мол өнімшілер мүшелері бітік егін өсіріп, осы жыйнауда үздік табысқа Звено әрбір гектар егіннен 11 үнім алды. Звено мүшелерінің іеріне қосымша ақыға 11 цент есептеліп отыр.

Колхоз мүшелері 1946 жыл мен мол өнім алу үшін, көк әзірлікке білек сыбана кірісті. центнер тұқым құйып, оны талап қойды.

Сонымен бірге, колхозда ашылық құрал-саймандары мен рын жөндеу ісі де қызу өріс колхоздың темір ұстасы Шыры қазірдің өзінде 18 тырманы, және үш бір тілді соқаны са жөндеп, дала бригадасына тап

—Егіннен мол өнім алудың төмде қалабады,—дейді колх телі Степан Алексеевич Жу —Сондықтан да біз көктемг лық жағынан толық әзірлікпен

лік жұмыстары қазір қамтудың анық-та маңызы бар. Бұлай болатын себебі—көктемгі егіске әзірлік ешбір кідіртуді көтермейді. Агротехникалық шаралар дер кезінде жүргізіліп, егіске керекті тұқым, күш-көлік, ауыл шаруашылығының кұрал-саймандары осы бастап көктемге сақалдай сай болуы керек.

Үстеміздегі жылы көктемгі егісті өткізу кезінде облысымызда бірталай кемшіліктерге жол берілді. Қысты күндері қайындықтың нашар жүргізілуі салдарынан Қонюхов, Булаев, Приешім және Соколов аудандары көктемгі егіс жұмыстарын ұзаққа созып алды. Совет, Приешім және Қонюхов аудандарында қар тоқтау, жергілікті тынайтқыштар жыйнау сияқты, қысты күндері жүргізілетін агротехникалық шаралар толық жүзеге асырылмады. Көп жерлерде, әсіресе Соколов және Ленин аудандарында тұқым сапасы төмен болды. Бірсыпра колхоздар мен совхоздар ауыл шаруашылық машиналары мен кұрал-саймандарын дер кезінде жөндей алмады. Мұндай кемшіліктер ауыл шаруашылығы үшін механизация кадрларын дайындау мәселесінде де кездеспей қойған жоқ. Міне, мұның аяғы облысымызды жалпы алғанда көктемгі егістің едәуір ұзаққа созылуына және бірсыпра колхоздар мен совхоздарда егін өнімінің аз болуына әкеліп соқты.

1946 жылы көктемгі егіске дайындықта бұл кемшіліктерге былай жол берілмейтін болуы керек. Облысымыздың колхоздары мен совхоздары және МТС-тары көктемгі егіске дайындықта зор жұмыстар істеп, жұмыс үстінде кездескен қиыншылықтарды батыл жеңе білуге тиіс.

Бирнс мырзаның Москваға келуі

Америка Құрама Штаттарының Мемлекеттік Секретарі Бирнс мырза 14 декабрьде Москваға келді. Бирнс мырзамен бірге Мемлекеттік Департаменттің Кеңесшісі Коэн мырза, Гарвард университетінің ректоры Конант мырза және Мемлекеттік Департаменттің жауапты қызметкерлері Мэтьюс, Болен, Винсент мырзалар, полковник Келли келді.

Орталық аэродромда Бирнс мырзаны СССР Сыртқы Істер Халық Комиссарының Орынбасары В. Г. Деканозов, АРШТың Елшілік Кеңесшісі Бенван мыр-

занын МТСында, Соколов ауданындағы Соколов МТСында және Октябрь ауданындағы Козовалов МТСында да осындай болып отыр.

Ал, тұқым мәселесіне келсек, бұл жөнінде де кейбір аудандар мен совхоздарда марағымды ештеңе істелген жоқ. Мәселен, Ленин және Октябрь аудандарында тұқымдық учаскелерден алынған өнім әлі күнге дейін тұқымдық қорға күйылған жоқ.

Елімізде бейбітшілікпен даму дәуірі басталып, халық шаруашылығының алдына соғыстан түскен жарақатты тезірек жазу міндеті қойылып отырған жағдайда, колхоздар мен совхоздардың көктемгі егіске әзірлік жұмыстарында мұндай артта қалушыларға тіпті төзуге болмайды. Артта қалған колхоздар мен совхоздарды және МТС-тарды егіске әзірлік жұмыстарындағы озаттардың қатарына қосу керек. Аудандық партия комитеттері, совет атқомдері және жер орындары көктемгі егіске әзірліктің барлық жерде ойдағыдай ұйымдастырылуына қолма-қол басшылық жасаулары керек болады.

Егіске әзірліктің қай саласында болса да агрономдар жұмысқа белсене қатынасуда міндетті. Әсіресе, қысқы агротехникалық шаралардың мүлтіксіз жүзеге асырылуына олар тікелей жауапты.

Көктемгі егіске әзірлік—бүгін таңдағы ең жауапты міндет. Бұл жұмыстағы кездескен кемшіліктерді үзілді-кесілді жойып, көктемгі егіске мүлтіксіз әзірлену арқыны оны қысқа мерзімде сапалы өткізудің негізін қалайық, сөйтіп егіннің барлық түрінен мол өнім алуға толық жағдай жасайтын болайық!

Бирнс мырзаның Москваға келуі

Америка Құрама Штаттарының Мемлекеттік Секретарі Бирнс мырза 14 декабрьде Москваға келді. Бирнс мырзамен бірге Мемлекеттік Департаменттің Кеңесшісі Коэн мырза, Гарвард университетінің ректоры Конант мырза және Мемлекеттік Департаменттің жауапты қызметкерлері Мэтьюс, Болен, Винсент мырзалар, полковник Келли келді.

Орталық аэродромда Бирнс мырзаны СССР Сыртқы Істер Халық Комиссарының Орынбасары В. Г. Деканозов, АРШТың Елшілік Кеңесшісі Бенван мыр-

за бастаған Москвадағы Елшілігінің мүшелері, Британияның СССР-тағы Елшісі Керр мырза, сол сияқты СССР Сыртқы Істер Халық Комиссариатының жауапты қызметкерлері қарсы алды.

Құрама Штаттарының Елшісі Гарриман мырза орталық аэродромда бола алмады. Өйткені ауа райының қолайсыз болуы себепті самолет басқа аэродромға келіп қонады деп ойлағандықтан ол бұл кезде сол аэродромда еді.

Аэродром америка және совет жалауларымен безелді.

Бирнс мырзаның мәлімдемесі

Аэродромда Бирнс мырза микрофон алдында мынадай мәлімдеме жасады:

Мен Москваға келгендігім үшін өзімді бақыттымын деп есептеймін. Сондай-ақ, мен досым әрі қызметтес жолдасым Молотов мырзаны тағы да көретіндігім үшін

бақыттымын. Мен біздің өзара әңгімелесуіміз нәтижесінде біздің екі ел бұрынғыдан да жақындаса түседі деп сенемін. Соғыс кезінде басталған ынтымақ бейбітшілік жағдайда да жүргізіле беруге тиіс.

тын заводтың коллективі № 13 сайлау учаскесінің сайлау комиссиясының составына үшжүзші стахановшы, күйшылар цехының таңдаулы жұмысшысы Абден Бекежанов жолдасты бірауыздан ұсынды.

Партия ұйымынан № 13 учаскелік сайлау комиссиясының составына заводтағы партия ұйымының секретарі Василий Васильевич Бысов жолдас ұсынылды.

Облыстық денсаулық сақтау бөлімінің коллективі № 10 учаскелік сайлау комиссиясының составына облыстық денсаулық сақтау бөлімінің меңгерушісі Юлия Васильевна Гарина жолдасты бір ауыздан кандидаттыққа ұсынды. Осы сайлау комиссиясының составына кандидаттыққа партия ұйымы София Михайловна Семанцова жолдасты ұсынды.

ҮГІТШІЛЕР МӘСЛИХАТЫ

Мамлют аудандық партия комитеті партия ұйымының секретарьлары мен үгітшілер топтары меңгерушілерінің бірлескен мәслихатын өткізді. Мәслихатқа 70 адам қатысты. Олар СССР Жоғарғы Советінің сайлауына әзірлік жұмыстарының кейбір нақтылы шараларын, сол сияқты сайлауға әзірлікті бұдан былай да өрісте те беру шараларын белгіледі.

Ж. МЕНДІБАЕВ.

АРМИЯ ҚАТАРЫНАН БОСАТЫЛ-ГАНДАРДЫҢ МӘСЛИХАТЫ

12 декабрьде Петропавлдың Өндіріс ауданында армия қатарынан босатылғандардың мәслихаты болды. Мәслихатта еңбекшілер депутаттарының Өндіріс аудандық советі атқомінің председатели Журавлев жолдас армия қатарынан босатылғандардың СССР Одағы Жоғарғы Советінің сайлауына әзірлік науқанына қатысуы туралы баяндама жасады.

Журавлев жолдас өзінің баяндамасында жоңипаз Қызыл Армияның бүкіл дүние жүзінде баянды бейбітшілік орнату ісіне өлшеусіз зор үлес қосқандығын айта келіп, армия қатарынан босатылғандардың алдағы міндеттеріне тоқталды.

Қазір совет халқы,—деді баяндамашы,—соғыс түсірген жараны тез жазып, халық шаруашылығын қалпына келтіру, сөйтіп еліміздің күш-қуатын бұрынғыдан да арттыра беру үшін қажырлы күш жұмсауда. Армия қатарынан босатылғандардың көпшілігі социалистік шаруашылығымыздың түрлі салаларында жұмысқа орналысып, халық шаруашылығында да еңбек үлгісін көрсетіп жүр.

Өнеркәсіп орындарының көпшілігі бір

іні Ауданда радио арқылы «Жас сайлаушыларға көмек» деген тақырыпта көкестер оқылып тұруы қамтамасыз етілді. Аудандық газет пен радио таңдаулы үгітшілердің іс тәжірибесін көпшіліктің игілігіне айналдыру жөнінде көп жұмыстар істеуде.

Петропавл қаласындағы аудандық комсомол комитеттерінің бәрінде де пленумдар өткізіліп, онда комсомол мүшелерінің сайлауға әзірлікке қатысуы туралы мәселелер қаралды. Сөйтіп сайлаушылар әсіресе жас сайлаушылар арасында үгіт-көпшілік, тәрбие жұмыстарын жақсарту беру шаралары белгіленді. Қазір, Петропавл қаласындағы сайлау учаскелерінің бәрінде дертін сайлауға әзірлік жұмыстары ойдағыдай жүргізілуде.

Петропавл станциясының паровоз депосы жанындағы комсомол ұйымы социалистік жарыстың ұйымдастырушысы бола білумен бірге, сайлаушылар арасында ойын-сауық кештерін өткізу ісіне де көңіл бөлуде.

ҮГІТ-ТҮСІНІК ЖҰМЫСТАРЫ КЕҢІНЕН ӨРІСТЕУДЕ

Полудень ауданының «Новая жизнь», «Прогресс», «Красная звезда» колхоздарында СССР Жоғарғы Советінің сайлауына әзірлік жөніндегі көпшілік-түсінік жұмыстары кеңінен өрістеуде. Барлық үгітшілер әрбір ой-үй сайын бөлініп, бекітілді. Олар сайлаушылар арасында он

айтарлықтай емес. Октябрь, Қонюхов, Проснов аудандарында сайлаушыларға арнап ойын-сауық кештерін өткізу жұмысы кең өріс алмаған. Аудандық комсомол комитеттерінің көпшілігі тек үгітшілерді бөліп қоюмен ғана тығыш отыр.

Бұл сияқты жайбарақаттыққа енді төзуге болмайды. Сайлау алдындағы үгіт-көпшілік жұмыстарын өнер көсіп орындауының, ауыл шаруашылығының, әсіресе көктемгі егіске әзірлік және мал қыстату жұмыстарының міндеттері мен тығыз байланыстыра жүргізу қажет.

Комсомол ұйымдарының айыпты міндеті—партия ұйымдарының басшылығымен сайлаушыларды сайлау науқанына ойдағыдай дайындау, сайлау алдындағы социалистік жарысты кеңінен өрістете білу, сөйтіп сайлау күніне өндірістік жаңа табыстармен келуді қамтамасыз ету.

С. ПЕРЦЕВ,

ҚЛКЖО Облыстық комитетінің секретарі.

рет әңгіме өткізді. Олар колхозшылардың СССР Жоғарғы Советінің сайлауы жөніндегі ережесін, Ұлы октябрьдің 28 жылдығы туралы Молотов жолдастың баяндамасымен жақсы таныстырды, сонымен бірге, совет азаматтарының праволары мен міндеттерін түсіндірді.

де сайлаушылар арасында үгіт-көпшілік жұмыстары кеңінен өріс алды. Армия қатарынан босатылып келгендерден 10 адам үгітші болып істейді. Олардың көпшілігі сайлаушылар арасында 5-6 реттен әңгіме өткізді.

Бірақ, бұл әлі жеткіліксіз. Армиядан босатылған жолдастардың өздері сайлауға әзірлік науқанына белсене қатысумен қатар, сайлаушыларға сайлау ережесін, дауыс беру тәртібін кеңінен ұғындыра білулері керек. Сіздердің араларыңызда өткен сайлауда үгітші болып істеген, тәжірибесі мол, саяси сауатты жолдастар аз емес. Міне, сол жолдастар тағы да үгітші болып партия совет, комсомол қоғам ұйымдарының ісіне барынша көмектесулері қажет.

Баяндама бойынша, армиядан босатылып келгендерден 7 адам жарыс сөзге шығып сөйлеп, учаскелерде үгіт-көпшілік жұмыстарының барысын, партия, совет ұйымдарының бұл іске ойдағыдай басшылық ете алмай отырғанын қатты сынады.

—Мен армиядан келгені бір айдан асты,—деді Кузнецов жолдас.—осы уақыттың ішінде үй аралап жүрген бірде-бір үгітшіні көрген емеспін. Тіпті біздің үйдегі сайлаушылардың тізімі де алынған

жолдас трактор бригадасының коллективістік зор көрсеткіштерге жетті. Тракторшылары 15 аттың күші бір трактормен жұмысқа жерге ағанда 410 гектар жер жыртып, Қазақстанның 25 жылдығы бригадир Савлущенко жолдас ең үлгісін көрсеткені үшін «Хұрмет орденімен» наградалды.

Қазір бригада мүшелері СССР Советінің сайлауы алдындағы сық вахтаға тұрды. Олар 1946 1 январына дейін екі ЧТЗ-ті жоғары сапалы жөндеуге міндет. Тракторшылар алған міндет аброймен орындай отырып, жақын машинаны толық жөндеп шығар. Осы МТСтың слесары Серов жерістік тапсырманы үнемі 170 орындаймын деп серт берді. Серов алған міндеттемені іс жүзінде жүр.

С. АҒИ

ТҰҚЫМ ҚОРЫ ТАЗАРТЫЛЫ ШЫҒЫМДЫЛЫҒЫ ТЕНСЕРІ

Мемлекеттік тұқым қорының Ж жолдастың басқаруындағы Преснендік инспекциясы тұқым қоры ғымдылығын тексеру жөніндегі мақалды ойдағыдай орындап келіп, қалған тұқымның тең жартысын қазірдің өзінде тазартылып болды. Оның 70 процентінің шығымдылығы серілді.

жоқ. Ал, мен өзін сайлау ережесіне жөнінде қай үйіме қатыса да білмеймін. Өйткені маған мұны айтқан жоқ. Бұған қарағанда біздің да сайлауға әзірлік жөнінде үгітші осы уақытқа дейін мардымды ештеңе істемеді. Сондықтан, бұл аудандық партия, совет, комсомол, ұйымдарының күнбе-күн басшылығы бақылау жүргізгені жөн деп білем.

Штыков жолдас сайлаушылар арасындағы үгіт-көпшілік жұмыстарының сы туралы айта келіп, армиядан босатылғандарды, қызметке, өндіріс орындарына жұмысқа орналастырудың барысына талды.

—Мен келгені едәуір уақыт болса да, әлі ешбір жұмысқа орналаспай жүрмін. Партия, совет ұйымының басшы ары мені шаруашылық қызметке орналастыра беріңдер. Ал, ондағы басшылар «сен мандығың жоқ, біз сені үйретіп жұмысқа» дейді. Тіпті кейбіреулер мойындықта салынады. Өрне бұл іс емес.

Жарыс сөз аяқталғаннан кейін Журавлев жолдас қорытынды сөз сөйлеп, тазартылған сұрақтарға жауап берді.

Нюрнбергде немістердің басты-басты соғыс қылмыстыларына сот

3 декабрьдегі таңертеңгі мәжіліс

3 декабрь. (ТАСС). 3-деңбертеңгі мәжіліс Американың өкілі Олдерменнің сөзімен Олдермен төрт мемлекеттің өкілдерінің таяудағы он күн ішін сөздерінің ұйғарылған ірді. Бүгінгі күн Германия ованьяға шабуыл жасауына Сейсембі күні, 4 декабрьде айыптаушысы Шоукросс сөйрманияның Польшаға, Югосцияға, Голландияға, Данияа, Норвегияға және Францияа жасау жағдайларын баяндай-йін сөйлейтін Францияның ы герман фашистерінің ха-равоға және адамгершілікке ыстарына тоқтап өтеді. Советаушысы Фашистердің Шығыс қылмыстарын айтады. сөзінің басында, 1933 жытып қолға алғаннан бастап, дейін гитлершілдер қарула-рограммасын жүзеге асырып-ты. 1936 жылдан кейін бұл-ған сайын ұлғайтылды. 1938-та Германия Австрияны ба-де-шала Чехословакияға гар-пылыққа даярлана бастады. 21 апрелдің өзінде-ақ Гит-Кейтельмен кездескен. Бұл-олар Чехословакияға шабуыл-сылтау табу жайын кеңес-цесте, Чехословакияға ша-а сылтау табу үшін, Герма-садағы елшісін өлтіру мүмкін-раған. Бұл кеңестегі сөздерді адьютанты Шмундт жазып-ты басып алысымен Чехосло-уыл жасау жоспары— «Жа-» жасалған.

ы сотқа «№ 2 документтер-сырды. Бұл кітапта Кейтель-д, Герингтің бұйрықтары-бинетінде болған мәслихат-Шмундтың жазбалары және-ументтер бар. Бұл доку-Американың әскер бөлім-Зальцбургтен (Верхтесга-) тапқан. Чехословакия-ге әзірлене отырып, Герма-авкия армияларының топта-бермеу ниетімен, өзінің лаир-бөріп мейлінше бүркемеле-күнгі 12 мартта Австрияны

Бұл документте батыс мемлекеттері Че-хословакияға жақтаса қалған күнде Гер-манияның оған қарсы қандай шаралар қолданатыны көрсетілген.

Чехословакияға шабуыл жасауға даяр-лана отырып, Германия Венгрияның оны қолдау туралы уәдесін алуға тырысқан. Заттай айғақ ретінде айыптаушылар Три-буналға тапсырған айышкер Иодльдің күнделік дәптерінде 21-26 азгуста бы-лай деп жазылған: «Венгрияның регенті бас министрмен, сыртқы істер министрі мен және соғыс министрлерімен бірге Германияға келді. Олар, дүние жүзілік соғыстың барысында бірнеше жылдан кейін, Германия әскерінің көмегімен Ұлы Венгрия өзінің бұрынғы шекарасында толық қалпына келтіріледі деген идеяны білдіру үшін келді. Оларға біздің ешқан дай таланттар қоймайтындығымыз аңғар-тылды. Алайда, Чехословакия тіпті күні өртең араңдату әрекетін жасай қалса, Германия дереу соғыс ашығын білдіріл-ді. Егер олар Чехословакияға қарсы со-ғысқа қатысқысы келсе оларға мұндай мүмкіншілік берілетіні айтылды. Бірақ, Германия Венгрия мен Польша арасын-да төрелік айтпайды». 1938 жылғы 23 азгуста Германияның сыртқы істер ми-нистрінің орынбасарларының бірі Берман Венгрияның министрлері Имредидің және Капьяның Риббентроппен, Вейнзекермен келіс сөздерін былай деп жазған: «Нанья екі мәселені алға қойды: біріншісі—Вен-грия мен Кіші Антантаңың қарым-қаты-насы, екіншісі—Чехословакия мәселесі». Риббентроп, дейді Берман, егер Гитлер Чехословакия жөнінде күш қолданатын болса, ол уақытта Венгрия бұған қалай қарайлы деп сұрады. Венгрлер екі түрлі қыйыншылықты көрсетті. Венгрияның армиясы солтүстікке қарай, м у м к і н шығысқа қарай аттана қалған күнде, Югославия бей-тараптық сақтайды деп сенім берілуін ті-лейміз деді. Венгрияның қару-жарақ кү-ші енді ғана құрала бастады, оның даяр-лануы үшін әлі де бір немесе екі жыл уақыт керек. Бұған қайтарған жауабын-да Риббентроп Югославияның соғысқа шығуға бата алмайтынын, өйткені, ол белдіктегі мемлекеттердің қоршауында екенін айтты. Румыния да тырп өте ал-майды деді. Англия мен Франция да ты-ныштық сақтайды. Англия өзінің импе-

дірдім, бірақ, біздің қарарымызды, ең ал-дымен, Муссолиниге білдіруге уәде бердім.

Германияның Чехословакияға тап беру-ге күн ілгері ниеттенгенін сипаттай ке-ліп, айыптаушы Олдермен Иодльдің күн-делік дәптерінен үзінділер келтірді. 1938 жылғы 6 сентябрьде Иодль былай деп жазады: «Бас штабтың бастығы артилле-рия генералы Галдер Венгрия бас шта-бының бастығы Фишермен әңгімелесті. Бұл әңгімеден бұрын мен оған венгрлер-ге шабуыл жүзін сездіруді Фюрер тілемей-тінің айттым». 8 сентябрьде Иодль былай деп жазады: «Генерал Штюльмегель жос-парды жүзеге асыру күні армияның жо-ғарғы командованиесіне бес күн бұрын білдірілетіндігі туралы жазба сенім бері-луін өтіңді. Мен бұған ризалық бердім, бірақ, күн райын әрі кеткенде екі күн бұрын болжауға болатынын, сондықтан жоспардың өзгерілуі мүмкін екенін айт-тым. Басқа ұлттар бізге қысым жасауға әрекеттенетіні күмәнсіз. Біз бұл сыңға төтеп беруіміз керек». 10 сентябрьде ге-нерал Иодль былай деп жазған: «Гене-рал Гальдер Нюрнбергтен қайтты. Ол Фю-рердің өңбек міндеті бөлімдерін 15 сентя-брьден бастап армияның жоғарғы команд-ваниесіне бағындыру туралы декретке қол қойғанын білдірді. 13-нші және екінші мо-торлы дивизиялар Рейхенаудың армиясы-на қосылады, ал, олардың орнына басқа екі дивизия беріледі, деп ұйғарылды». 1938 жылғы 11 сентябрьде Иодль былай деп жазған: «Біз халықаралық правоны бұзуға тиісті болсақ, онда не істеу керек-тігі туралы және бұл правоны жау бұзған күнде, оны қалай пайдалану туралы про-паганда министрлігінің статс-секретарі Янкемен сөйлестік».

Бұл жерге келгенде айыптаушы Гер-манияның небәрі 7 дана болып жасал-ған, Германияның қарулы күштерінің жоғарғы командованиесінің штабына, жер бетіндегі армияның бас штабына, сырт-қы істер министрлігіне, теңіз штабына және авиация министрлігіне таратылған өте құпия документінен үзінділер келтір-ді. Бұл документті 1938 жылғы 1 октя-брьде қарулы күштердің жоғарғы коман-дованиесі жасаған. Кейтельдің тапсыруы бойынша, документке Бюркнер деген бір адам қол қойған. Бұл документке тіркел-ген жолдама хатта Бюркнер: «Бұл доку-ментке, соғыс әскерлерінің халықаралық-праволарды қандай реттерде бұзатынын

кі хәлдеінде Американың айыптаушы өкілі Олдермен гитлершілдердің Чехосло-вакияға шабуыл жасауға даярлығы жө-ніндегі айыптау материалдарын баян-дауда болды. Ол Трибуналға Мюнхен шар-тын ескертті. 1938 жылғы 29 сентябрь-де Біріккен Корольдік және Франция Су-дет облысын Германияға беру туралы Германиямен және Италиямен келісім жасаған болатын.

—Мюнхен шартын және онан кейін-гі халықаралық дағдарысты дүние жүзі-ашуақытта ұмытпайды,—дейді Олдермен. Соғыстың нешеме сұралып азаптарының бәрін енді қайтып бастап өткізбеу үшін бұл келісімді еске түсірмеуге болмайты-нын Олдермен атап көрсетті. Астыртын күрес жүргізген гитлершілдер Мюнхен келісімін онан әрі шапқыншылық жүргі-зуге тірек ретінде пайдаланды. Олдермен гитлершіл қаскүнемдер-дің Мюнхен келісіміне қол қоя отырып, онымен бірге, жауыз-дық шабуыл жүйесін белгілегенін айтты. Олдермен Трибуналға, гитлершіл қаскүнем-дердің өздері жасаған документтерді ұсынды. 1938 жылғы 27 сентябрьде ге-нерал Иодль өзінің күнделік дәптеріне Че-хословакияға шабуыл жасау жоспарының әкжей-текжөйін жазған. Оның бұл жазба-сында армия мен флотының күш бірікті-ріп шабуыл жасайтынын айтылған. Армия таң ата шабуыл бастағысы келіні деп жазады Иодль, ал, күн райы авиацияны бірнеше сағатқа кідіртуі мүмкін. Иодль шабуылды, өздеріне қолайлы уақытта қыймыл бастай алатын соғыс-әуе күште-ріне қарамастан 6 сағат 15 минутта бас-таулы ұсырған (шабуылды бастау күні жазбада көрсетілмеген).

Сол күні, 27 сентябрьде, Кейтель Гесс пен Гимлерге меморандум жіберген, бұл меморандумда оларға Гитлердің барлық күштерді, оның ішінде, гитлершілдердің партия ұйымдарын даярлауға, шабуылға даярлықты жоспар бойынша бұлжытпай жүргізуге бұйрық бергенін білдірген.

Гитлершіл қаскүнемдердің опасыздығы на тағы бір дәлел ретінде бұл меморан-думды айыптаушы Трибуналға тапсырды.

Американың айыптаушыларының доку-менттеріне қарағанда, Гитлер 30 сентя-брьде батыл шабуыл бастау үшін, бірін-ші әшелонды шекара бойына жеткізіп-келуға бұйырған. Гитлершіл қаскүнемдер шабуылға қай жағынан болса да толық

гізуші Германия гитлершілдеріне құрал-болғанын, бұл қозғалыс Берлиннен бағыт-талып отырғанын көрсетеді. Германияның өкмет орындары Судет облысындағы гит-лершілдер көсемдерінің сөздеріне де түзе-тулер енгізіп отырған. Жоғарыда айтыл-ған телеграммада, Германия елшісі «Ген-лейнге жақсылап сабақ бергенін» білдір-ген, мұнан кейін Генлейн оған «Герма-ния елшілігі Германияның сыртқы сая-сат бағытын қандай түрде білдірсе, Су-дет немістерінің партиясы өзінің тактика-сын да оны дәл сондай түрде қолданып, оны өзінің бірден-бір саясаты ретінде та-ныттындығына» уәде берген. «Менің нұс-қауларым көпшілік арасындағы сөздерде-гісінінше орындалып отырады, ал, баспа-сөз менің нұсқауларым бойынша іс өте-ді» дейді Германияның елшісі.

Германия елшісінің Генлейнге сабақ-бергені босқа кетпеген. Генлейн Риббен-тропқа құлшылықпен хат жазған. Ген-лейн оны «Зор хұрметті сыртқы істер-министрі» деп атаған. Судет немістері Гитлерге бағынғандықпен алғыс айтады, олар «Фюрерге» онан сайын күшті жігер-мен қызмет етеді, деген. Генлейн өзін Берлинде болатын және Чехословакия жө-ніндегі мұнан былайғы істерді қарайтын мәслихатқа қатыстыруды жалбарынып-өтінген. Риббентроп Генлейннің хатын өскерусіз қалдырмаған. Генлейнді Гитлер-ге, 1938 жылғы 29 мартта болған мәс-лихатқа шақырған. Генлейнге толық нұс-қаулар берілген.

Айыптаушылардың мұнан кейінгі до-кументтері Судет гитлершілдерінің нұс-қаудан басқа, өздерінің бүлдіру әрекеті-үшін ақша алып келгенін: 1935 жылдан бастап Генлейн партиясына ай сайын 15 мың марка, бұл партияның Берлинде-гі өкіліне ай сайын 3 мың марка ақша беріліп тұрғанын көрсетеді.

Шабуыл жасау мерзімі неғұрлым жа-қындаған сайын гитлершіл чиновниктер соғыс даярлығына солгұрдым қолма-қол қатысқан. Чехословакияның әскери ки-ісін қиген. Германияның әуе-соғыс күш-атталыссы Чехословакияны аралап, Герма-нияның әуе күштеріне керекті аэродром-дарды белгілеген. Мұвмен бірге гитлер-шілдер Судет облысына бейбастақтықты-қоздырған. Чехословакия үкметі тиісті шаралар қолданған, Германияның ресми-документтеріне қарағанда, Чехословакия үкметі Судет облысында 150 гитлершіл-

нің «ерікті корпусының» қарамағына бе-руге бұйырған. Генлейннің бұл корпусы-ның штабы Байрайт маңында неміс әе-рінде болған.

Ол кездерде Генлейн корпусы мен ОС-штабы арасында байланыс офицері болып қызмет атқарған, бұрынғы ОС оберфюрері куэ Бергердің жауабы «ерікті корпус-тың» әрекетін әшкередеді, оның қандай адамдардан құралғанын көрсетті. Бергер-дің жауабы жазба түрде берілген. Сон-дықтан, көздеріңіз жауап алу үшін қор-ғаушылар жағы куәні сотқа шақыруды талап етіп, бұл документті қабылдамауға тырысты. Айыптаушы Бергер айышкер-лердің пайдасына немесе зиянына жауап беретін оларға шот адам емес екенін, ол гитлершілдердің Чехословакияға қарсы-кас күшпендігіне белсепін қатысқан адам-дардың бірі екенін көрсетіп, қорғаушы-лардың талабына қарсылық білдірді. Айыптаушы егер қорғаушылар Бергерді қорғаушының куәсі ретінде шақырғыс-м келсе онда қорғаушылар бұған ықтыр-ды екенін айтты. Ал, айыптаушыларын алатын болсақ, олар жазба жауапшай қанағаттанады. Аз уақыт кеңескеннен кейін, сот қорғаушылардың наразылы-ғын қабылдамай, қорғаушылар айышкер-лердің пайдасы үшін хажет деп тапса, Бергерді қорғаушы куэ ретінде шақыра-алатынын білдірді. Сот Бергердің жау-абын іске тіркеуге қарар шығарды. Оның жауабында Генлейннің «ерікті корпусы» дегеннің сипаты да әшкерееленген:

«Генлейн штабы жанында ресми мін-деттерді атқарған кезімде,—деп жазам-Бергер,—мен ерікті корпусстың штабы мен және оның әрекетімен таныстым, Ген-лейннің қарамағында үш топ құрылды. Бұл топтар Судет облысынан қашып, шекара арқылы Германияға барған адам-дардан құрастырылған деп ұйғарылатын-еді, бірақ, іс жүзінде бұл топтар штурм-отрядтарында және нацистердің моторлы-әскер корпусында қызмет еткен Герма-ния азаматтарынан құрастырылған болып шықты. Ерікті корпус негізінде осы не-містерден құрылды. Қағаз жүзінде ерікті-корпуста 40 мың адам бар деп есептеле-тін. Шынында қанша адам болғанын біл-меймін, бірақ, оның саны қағаздағыдан-өдеуір кем болғандығы күмәнсіз. Корпус-Австриядағы неміс армиясының скла-дтарынан берілген Манхер винтовкалары-мен құралданған болатын. Бұған Коса

бесатойді, дегенді айтқан. сол кездің өзінде генерал Кей- кане генерал Браухичке Шмундт нұсқаулар берілген. Бұл нұсқау- нтөрің «жасыл жоспарды» то- ттеуге кіріскені айтылған. Бұл ың негізгі идеясы өзгермейді. лдан шабуыл жасау керектігі бұ лнан да баса көрсетіледі.

жылғы 30 майдың өзінде-ақ Гит өрі 4 дана болып басылған, Чехос а шабуыл жасау туралы нұс м койған. Бұл нұсқауға ол кезде бтың подполковнигі болған Цейц қол койған.

мен дәлелге келтірген документ- ехословакия армиясының қару- үші туралы қысқаша шолу бар. у 1938 жылғы 9 июньде жазыл н Цейцлер қол койған. Шолу Гит талап етуі бойынша жазылған. дейін айыптаушы 1938 жылғы ыла жазылған, «Н» (Кейтель) жө (Цейцлер) әріптерімен қол кө- нұсқаудан үзінділер келтірді.

қаудың «Жалпы басшылық прин деп аталған бірінші бөлімінде емлекеттердің Германияға қарсы ла соғыс ашу хауы жоқ екені н. Мұнан кейін, нұсқаула былай : «Чехословакия мәселесін ше- ің шұғыл міндетім. Бұл мақсаты үшін мен қолай келген әрбір үмкіншілікті пайдалануға бел бай

Алайда, Франция бізге қарсы ғындығын, сом сыяқты, Рейн және Австрияны басып алған й. Англияның бұл жолы да пайтындығына толық көзім жетсе хословакияға қарсы соғыс ашу мкін».

таушы Германияның 1938 жыл августа жазылған, Германияның істері бас штабының 5-бөлімі бас құпия документімен де үзінділер «Жасыл жоспарды» жүзеге да Германия авиациясының қан- деттер атқаратынын атап көрсет документтің бірінші бөлімде сал- ай қысқаша талданған. Онда бы- інген: «Соғыста бөлсеңділікпен у туралы Ұлы Британияның мды уәдесін алғанда ғана Фран- ыс жариялайды деп ұйғарылады. Одағы тезінен батыс мемлекет ақтасып соғысқа шығады, АҚШ емлекеттерін идея және экономи- лнан қолдайды деп ұйғарылады. Испания, Венгрия және Жапония бейтараптық сақтайды».

мен қатар, Германия командова- Қызыл жоспар» деген жоспарын . Бұл жоспар 1938 жылғы июнь- ып, небәрі 38 дана болып басыл- ыптаушы сотқа бұл жоспардың ынан түсірілген суретті ұсынды.

Венгрияның Чехословакияға қарсы со- ғысқа қатысқысы келетінін білдірді. Түс- кі тамақтан кейін Емреди мырза Фюрер- сөз сөйлескенде, Фюрер оған өзінің Вен- гриядан ешнәрсе талап етпейтінін білдір- ген, бұған Емреди риза болған. Фюрер Чехословакияға қай уақытта шабуыл жа- салатынын, әлі білмейтінін айтты. Мұны мен бірге, ол, кімде-кім сый асына қа- ғысқысы келсе, ол бұған даярлыққа да қатысуы керек екенін атап көрсетті. Егер Венгрия бас штабтардың келіс сөз- дерін бастағысы келсе, оған Фюрер қар- сылық білдірмейді». Гитлердің сый асы- на қатысқыларың келсе, бұған даярлық қа да қатысуларың керек деген сұрқы- лық сөздері, документке қарағанда, вен- грлерге үлкен әсер еткен болса керек. Айыптаушы 1938 жылғы 25 августа Риббентроп пен Венгрияның сыртқы іс- тер министрі Канья арасында болған ке- ліс сөздері туралы Вейцекердің (Риббен- троптың орынбасарларының бірі) жазба- сынан үзінді келтірді. Бұл жазбада былай делінген: «Германия мен Чехословакия арасында соғыс шыға қалған күнге Вен- грияның соғысқа даярлануына тоқтай келіп, Канья мұнан бірнеше күн бұрын өзінің елі қарулы қуатын арттыру үшін 1—2 жыл мұрат керек қылатынын ес- кертті. Бірақ бүгінгі келіс сөздерінде Канья өзінің ол ескертуін түзетіп, Вен- грияның соғыс жағдайы толық қанағат- табарлық екенін айтты. Ол өзінің елі Германия—Чехословакия жанжалына қа- тысуға быйғығы бірінші октябрьде даяр болатынын айтты».

Мұнан кейін, айыптаушы Италияның Германия—Чехословакия жанжалына қа- лай қарағанын сипаттады. Айыптаушы дә- делге келтірген документтерге қарағанда, Муссолини Германияның Чехословакияға шабуыл жасау ниетін толық қостаған- тіпті, Франция Чехословакияға болыса- тын болса, оған бөгет жасау үшін, Фран- ция шекарасында кейбір шаралар қолда- нуға уәде еткен. 1938 жылғы 18 июль- де Риббентроп Италия елшісі Аттолико- мен әңгімелескен. Риббентроп Германия- ның Чехословакияға қарсы ниеті жөнін де итальяндар да ешқандай күмән қалдыр- маған. Шабуыл жасалатын күнге дейін әлі бір талай уақыт бар екенін, оған дейін өзі өкі айлық демалыс ала алаты- нын Аттолико да білді деп жазды Риб- бентроп. Бірақ 27 августа Аттолико Риб- бентропқа қайталан жолылып, Муссолини- дің нұсқауы бойынша, Риббентроптан Чехословакияға шабуыл жасау мерзімін сұраған. Франция шекарасында тиісті ша- ралар қолдану үшін, Муссолини шабуыл- дың қай күні жасалатынын білдіруді өті- неді, деген Аттолико. «Мен алғашқысын- дай, бұл жолы да,—деп жазады Риббен- троп,—елші Аттоликоға шабуылдың қай күні басталарын айта алмайтынымды біл-

гінің бағыты. Документте халықаралық- правовы бұзудың әртүрлі мысалдары кел- тірілген және одан пропаганда жолымен қалай ақталу керек екені көрсетілген».

Бұл документке қарағанда, Германия- фашистері соғыс жүргізудің айуандық- жолдары күн ілгері белгілеген, оған сәйкес әскерлеріне және пропаганда- орындарына нұсқау берген. Мәселен, «Мысалдар» деген графада: «Прагаға әуе- тен шабуыл жасаған кезде Британияның Прагадағы елшілігі қыйратылады» «Со- ғыс заңдарына сүйеніп ақталу» деген графада: «Жұрт алында мұны Британия елшілігі соғыс орындарына таяу жерде, ал, ол соғыс орындары бомбалау етә ха- жет болды деген сылтаумен түсіндіруге болады. Мұны қыпжыларлық оқыға деп көрсетуге де болады» делінген. Екінші бір мысал: «Чехтар газ қолданды деген хабар бойынша, біз әскерлерге газ сна- рядтарын қолдануға бұйрық бердік». «Ха- лықаралық правоның көзқарасы» деген графада былай делінген: «1925 жылғы июньде 40 мемлекет, оның ішінде Чехос- ловакия қабылдаған декларация бойын- ша, соғыста улаңдыратын газдарды, хи- мия тектерін және бактериялар қолдану- ға қатты тыйым салыды. Кейбір мемле- кеттер бұл декларацияға әскертулер ең- гізді. Бұл әскертулерінде олар егер қар- ғы жақ газ қолданса, өздерін бұл деклара- циямен байланысымыз жоқ деп есептей- тіндіктерін білдірді». «Соғыс заңдарына сүйеніп ақталу» деген графада былай де- лінген: «Егер жау, мәселен чехтар, газ қолданды дегенге дүние жүзінің жұртшы- лығы сенсе, онда мұны мүмкіндігінше дәлелдеу керек. Егер мүмкіндік болса, газ қолдану жөніндегі тыйымды ең алды- мен жау бұзғандықтан, газ снарядтарын атуды ақтауға болады деп дәлелдеу ке- рек. Егер жау газ қолданды дегенге, дү- ние жүзінің жұртшылығы сенсебе, ол уақытта газ соғысын, итальяндардың Абиссиния соғысы кезінде қолданғаны сыяқты дәлелді жазалау шаралары ретін- де көрсету керек. Бұл ретте дәлелдер та- бу керек». Тағы бір мысал: «Соғыс тұр- ғысынан чех халқы түкпірдегі аудандар- ға көшіріледі». «Соғыс заңдарына сүйе- ніп ақталу» графасында былай делінген: «Мұны бәрінен де, халықты бомбалау- дан сақтағымыз келеді деп түсіндірген дұрыс». Тағы бір мысал: «Өзінің міндет- терін оғындай отырып, Германия авиа- циясы Польша жерінен ұшып өтеді». «Ақ- талу» графасында: «ең алдымен, мұны мойындамауға тырысу керек. Егер онан нәтиже шықпаса, Польша үкметінің ұста- ған бағытына қарай көшірім сұрау ке- рек».

Таңертеңгі мәжіліс осымен аяқталды.

НЮРНБЕРГ, 3 декабрь. (ТАСС). Бүгін Халықаралық Соғыс Трибуналының кеш-

буылы дербес жүргізілмеді. Оның алдын- да шеберлікпен науқат өткізілді. Бұл нау- қан жай халықтың Чехословакия үкметі- не бағынбаушылығын тугызуы кездегі. Чехословактардың қарсылығын күйдету үшін напес қаскүнемдер ұзақ уақыт бойы на пропаганда жүргізді, ақша және күш қолдануы.

Мұнан кейін, Олдермен Трибуналға Че- хословакия үкметінің «Немістердің Чехос- ловакияға қарсы қылмысы» деген ресми- документін тапсырды.

Айыптау мәліметтері қорыта келіп, Олдермен гитлершілердің Чехословакия- тағы бүлдіру әрекеті гитлершілер пар- тиясы құрылған күнтерден басталғанын айтты. 1932 жылы Судет гитлершілері- нің басшылары Германия гитлершілері- н программасының 21 буыны қабылдады. Олар ашық көтеріліс жоспарын жасады. Оларды соттады. 1933 жылы Чехослова- кия гитлершілерінің басшылары өзтері- нің партиясының таратылғанын жария- лап, өздері Германияға қашты. Бірақ бұл көзекті әдіс-айла және көз бояушы- лық болды. Гитлершілер Чехословакияға астыртын күрес жүргізе берді. 1934 жылы спорт нұсқаушысы Гентейн герма- ниялық «Хаймат—фронт» ұйымын құр- ды. Бүлдіру әрекеті күшейтілді. Бірақ, Гентейн Германия гитлершілерімен бай- ланысын мойындамай, өзінің Чехослова- кия үкметіне адалдық көзқараста екенін айтты. Мұндай уәдесің құны қанай еке- нің кейінгі оқиғалар көрсетті. Үш жыл- дан кейін Гентейн және оның топтаста- ры Судет облысына толық автономия бе- лудің талап етті. Олар мемлекет ішінде мемлекет құрмақ болды. Енді бір жыл- дан кейін, Чехословакия гитлершілері оған сайын дандайсыды. Олар гитлершіл- дердің бесінші колоннасының әдісін қол- данды. Гитлершілер террорды, тыңшы- лықты күшейтті. Судет облысындағы ха- лықтың бүкіл тұрмысына араласты, әсрө- те кәсіп-сауда фирмаларына енші алды. Гентейншілер банкілер мен фирмалардың- тиректорларын өздері жағына аударуға тырысты, мұнымен бірге Германия чинов- никтерімен байланыс жасап отырды. «Жұрттың жүйкесіне тию соғысын жүргі- зу» үшін гитлершілер әртүрлі жанжал- дар шығарды. Олар Чехословакия—«боль- шевизмнің ұясы» дегенді айтып, радио арқылы бүлдіру пропагандасын күшейт- ті. Чехословакияны үнемі қобалжытып- бітыру үшін, олар ақшаны да, қаруды да аямай жұмсады. Чехтарды Германияға әкегу үшін гестапоның адамдары шекара- дан өтіп жүрді. Бұл бүлдіру әрекетінің бәріне Германияның Прагадағы елшілігі басшылық етті. Германияның Прагадағы елшісінің 1933 жылғы 16 мартта Герма- нияның сыртқы істер министрлігіне жол- даған телеграммасы Гентейн бастаған қозғалыстың астыртын әрекет жүр-

аз уақыт демалыстан кейін Олдермен- Мюнхен келісіміне дейін және Чехослова- кияның бекіністерін Германияның қолы- на берген бұл келісімнің ізінше немістер- дің Чехословакияға қарсы қандай қаскү- немдік істегенін толық баяндалы. Одақтас- тар Гитлер штабының архивінен және Германияның сыртқы істер министрлігі- ны тапқан көп документтерді дәлелге- келтіріп, Олдермен Гитлер үкметі 1938- жылдың жазы, күзі бойына іс жүзінде Чехословакияға қарсы соғыс жүргізіп- көлгенін көрсетті. Мәселен, 1938 жыл- дың жазында құрылған Гентейннің «ерік- ті корпусы» Гитлердің бұйрығы бойынша құрылып, жабықталған. Гитлер гентейн- шілерге Австрия қаруларын беруге бұ- йырған. Ноль өзінің күшділік дәптерінде Гитлер Германияның қарулы күштерінің жоғарғы командованнесіне бұл «ерікті- корпусы» өзінің қамқорлығына алуға бұйырғанын бірнеше күннен кейін Ноль «ерікті корпус» Чехословакия шекара- сында 300-тен аса жанжал шығарғанын- жазған. Мұндай сойқастың нәтижесін- де Гентейннің корпусы көп шығынға ұшыраған. Аз уақыттың ішінде гентейн- шілер бір жарым мың адамынан, ауыр қаруларының бәрінен айрылған. Істің- тайы мұндай нашарға айналғаннан кейін Гитлер Германияның әсәсілерін жіберіп, Судет бандиттарының сиреген санын- толықтыруға бұйырған. Кейтельдің бұй- ырығына айыптаушы үзінді келтірді. Бұл бұйрығында Кейтель СС «Ку бас» диви- зиясынан екі батальонды тезінен Гентейн

нің «ерікті корпусы» қарулылығын қар- лы күштері командованнесінің тапсыруы бойынша әртүрлі барлау, тыңшылық жұ- мыстарын кеңінен жүргізгенін ыспатта- ды.

Айыптаушы Кейтельдің бірнеше бұй- ырығын оқыды. Бұл бұйрықтар, бірінші- ден, айыпкер Кейтель Чехословакияға қарсы қаскүнемдікке неғұрлым белсеніп қатынасұшылардың бірі болғанын, екін- шіден, Гентейннің «ерікті корпусы» не- містердің қарулы күштерінің Чехослова- кияға басып кіру даярлығы кезінде Гер- мания армиясына қосылғанын көрсетеді. Күмәніз айғақ документтерді келтіріп, айыптаушы Германия үкметі арысздық- пен, екіжүзділікпен Чехословакиядағы аз- шылық немістерді қорғаған болып герман армиясы Чехословакияға қарсы ашықтан ашық соғыс жүргізгенін көрсетті.

Мұнымен қатар, Германия әскерлері Чехословакияға қарулы күшпен соққы бе- руге даярланды. Бірақ, Мюнхен келісімі бойынша Чехословакия Судет жерін бар- лық бекіністерімен бірге лажсыздан не- містерге беретін болғандықтан, герман әс- керлері Чехословакияға қару күшімен, соққы бермеді.

Айыптаушы Гитлердің Мюнхен келісі- мінен бірнеше күн бұрын сөйлеген сөзі- мен үзінділер келтірді. Бұл сөзінде Гит- лер, Судет мәселесі шешілсе, Германия- ның жер жөніндегі ақырғы талабы орын- далады деп ант-су ішкен. Германия енді жер жөнінде ешқандай талап қоймайды деп ол екі рет қайталап айтқан.

Генерал Ямасита өлім жазасына кесілді

ЛОНДОН, 7 декабрь. (ТАСС). Рейтер агенттігінің хабары бойынша, Жапония- ның Филиппин аралдарындағы бұрынғы бас қолбасшысы генерал Томоюки Ямаси-

та соғыс қылмысшыларының ісі жөнінде толық айыпталып, дарға асу арқылы өлім жазасына кесілген.

Жауапты редактордың орынбасары **Ғ. МҰХАМЕДЖАНОВ.**

«УДАРНИК» кино-театрында
Бүгін және күн сайын
«ОРЫС ТЕНІЗШІСІ ИВАН НИКУЛИН»
деген үш түсті көркем суретті кино- фильм көрсетіледі.
Ойын кешкі сағат 6—8—10-да бастала- ды. Касса күндізгі сағат 3-тен бастап ашық.

Келесі программа—
«217-АДАМ».

«ОКТЯБРЬ» кино-театрында
Бүгін және күн сайын
«ОРЫС ТЕНІЗШІСІ ИВАН НИКУЛИН»
деген үш түсті көркем суретті кино- фильм көрсетіледі.
Ойын кешкі сағат 6—8—10-да бастала- ды. Касса күндізгі сағат 3-тен бастап ашық.

Келесі программа—
«217-АДАМ».

Облыстық сауда бөлімінің № 4 дүкеніне күзетшілер және үй сыпырушылар керек. Пәтер үй беріледі.
Адрес: Ленин көшесі, 9-үй. № 4 дүкен.
ДИРЕКЦИЯ.

Оптипромторгтың Петропавлдағы облыс аралық базасына түпкілікті жұмысқа үнем- ші жоспарлаушы, бухгалтерлер, товаровед- тер керек.
Адрес: Пушкин көшесі №37/39 үй.

Петропавл қалалық қолөнершілер ком- бинаты ажыратылып, ол қалалық азық-тү- лік комбинатына қосылады. Қолөнер ком- бинатына берілетін түрлі шағымдар 1945 жылғы 15 декабрьге дейін ажырату комис- сиясына тапсырылсын.
Адрес: Петропавл қаласы, Урицкий кө- шесі, № 17 үй.